

Nationale rechtbanken

Burgers kunnen schendingen van hun grondrechten aanhangig maken bij de rechtbanken. De Portugese rechtbanken (burgerlijke en administratieve rechtbanken) zijn verantwoordelijk voor de rechtspraak, voor het vrijwaren van de bij wet beschermde rechten en belangen van burgers, het voorkomen van inbreuken op de democratische rechtsnormen en het afhandelen van publieke of private geschillen (artikel 202 van de grondwet van de Republiek Portugal). Het Constitutioneel Hof (*Tribunal Constitucional*) is specifiek bevoegd voor de rechtspraak in juridische en grondwettelijke aangelegenheden. Wanneer de gewone rechtsmiddelen zijn uitgeput (artikel 70, lid 2, en artikel 72 van de organieke wet van het Constitutioneel Hof) heeft de partij die tijdens de procedure de ongrondwettigheid van een toegepaste wet heeft ingeroepen, het recht om beroep aan te tekenen bij het Constitutioneel Hof.

Voor meer informatie kunt u terecht op de pagina [Gerechtigde systemen van de lidstaten – Portugal](#).

Nationale mensenrechteninstellingen

Ombudsman

Sinds 1999 vervult de Portugese ombudsman, naast de hierna beschreven functies, de rol van nationale mensenrechteninstelling, die een A-status kreeg toegekend door de Verenigde Naties wegens de volledige naleving van de Principes van Parijs.

Dienovereenkomstig omvat het werk van de ombudsman het bevorderen en beschermen van de fundamentele mensenrechten, met speciale aandacht voor de rechten van de meest kwetsbare personen op basis van leeftijd of psychomotorische beperkingen: kinderen, ouderen en personen met een handicap. Klachten worden ingediend en verwerkt volgens de procedure waarnaar wordt verwezen in het hoofdstuk over de ombudsman.

Ombudsman

De ombudsman (*O Provedor de Justiça*) is het wettelijk erkende orgaan met als taak «de rechten, vrijheden, garanties en legitieme belangen van de burgers te verdedigen en te bevorderen» (artikel 1, lid 1, van Wet 9/91 van 9 april 1991 in de huidige versie), die ten onrechte geschonden kunnen worden in betrekkingen tussen burgers en overheidsdiensten. Wanneer zij niet over andere mogelijkheden beschikken, hetzij omdat alle rechtsmiddelen (administratief en/of gerechtelijk) werden uitgeput of omdat de termijn voor een rechtsmiddel is verstreken, kunnen zij contact opnemen met de ombudsman en kosteloos hun klacht indienen, met vermelding van de redenen voor hun standpunt.

Zoals eerder vermeld is de ombudsman in Portugal ook de nationale mensenrechteninstelling met de rol van nationaal preventiemechanisme.

In mei 2013 besliste de Ministerraad krachtens het Facultatief Protocol bij het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing om de rol van nationaal preventiemechanisme toe te kennen aan de ombudsman. Dienovereenkomstig is de ombudsman verantwoordelijk voor het uitvoeren van inspectiebezoeken aan interneringsplaatsen: gevangenissen, klinieken, psychiatrische ziekenhuizen, opvoedingscentra voor jongeren enz., om de kwaliteit van de accommodatie en de voeding voor personen die van hun vrijheid werden beroofd door te lichten, om te controleren of de grondrechten van de bewoners worden nageleefd (indien mogelijk inclusief het recht op privacy en op rechtmatige contacten met familieleden en wettelijke vertegenwoordigers) en om het (al dan niet) bestaan van individuele therapeutische programma's vast te stellen.

Verwerking van klachten:

Klachten kunnen per brief, fax of e-mail, telefonisch of persoonlijk worden ingediend bij de ombudsman ([adressen](#)) en verder door middel van een elektronisch formulier ([klachtenformulier](#)) en bij elk parket.

Niet alle communicatie die de ombudsman ontvangt, betreft echte klachten; vaak gaat het om anonieme verduidelijkingen, gewone vragen om informatie en juridisch advies of algemene verklaringen over specifieke kwesties. Follow-up van dergelijke communicatie is niet mogelijk.

Klachten resulteren in een procedure (niet noodzakelijk een nieuwe, aangezien klachten over vergelijkbare zaken kunnen worden behandeld in één enkele procedure omwille van de snelheid en besparingen op het vlak van procedures) die naar behoren wordt onderzocht. Met andere woorden: de nodige onderzoeken worden gevoerd om de feiten te bewijzen, bv. door de entiteit te verhoren waartegen de klacht werd ingediend, en de klager zelf, die ook een hoorzitting bij de ombudsman kan aanvragen.

Op het einde van deze procedure kunnen klachten resulteren in aanbevelingen, suggesties, opmerkingen of andere alternatieve manieren om tegenstrijdige belangen te verzoenen en in verzoeken voor een evaluatie van de grondwettigheid of wettigheid.

Naast het beantwoorden van klachten van burgers kan de ombudsman op eigen initiatief procedures opstarten om situaties te onderzoeken waarop zijn/haar aandacht op een andere manier wordt gevestigd en die binnen zijn/haar opdracht vallen.

Gespecialiseerde mensenrechteninstellingen

Organisatie voor de Bescherming van Kinderrechten

Nationale Commissie voor de Bevordering van de Rechten en de Bescherming van Kinderen en Jongeren (*Comissão Nacional de Promoção dos Direitos e Proteção das Crianças e Jovens, CNPDPCJ*)

De CNPDPCJ draagt bij aan het plannen van de overheidsinterventie en de coördinatie, de follow-up en de evaluatie van de verrichtingen van publiekrechtelijke instellingen en de gemeenschap op het gebied van de bevordering van de rechten en de bescherming van kinderen en jongeren. Een van de belangrijkste taken van de commissie is het bevorderen van de ondertekening van verbindings- en samenwerkingsprotocollen tussen andere entiteiten met de Comités voor Kinder- en Jeugdbescherming (*Comissões de Proteção de Crianças e Jovens, CPCJ*) die over het hele land verspreid zijn.

CPCJ's zijn officiële buitengerechtelijke instellingen met een functionele autonomie die ernaar streven om de rechten van kinderen en jongeren te bevorderen en situaties te voorkomen of te beëindigen die hun veiligheid, gezondheid, opleiding, onderwijs of algemene ontwikkeling kunnen beïnvloeden. Het parket van de openbare aanklager (*Ministério Público*) licht het werk van de CPCJ's door en evalueert de rechtsgeldigheid en de gegrondheid van hun beslissingen en voert waar nodig een rechterlijke toetsing uit.

De comités functioneren in plenaire zitting en in beperkte groep. Het plenaire comité is verantwoordelijk voor het implementeren van acties om de rechten te bevorderen en gevaarlijke situaties voor kinderen en jongeren te voorkomen.

De beperkte comités interveniëren in situaties waarin een kind of jongere in gevaar is, met name door: personen die het beschermingscomité benaderen bij te staan en te adviseren; over te gaan tot het openen en onderzoeken van bevorderings- en beschermingszaken; de situaties waarvan het beschermingscomité op de hoogte is, te inventariseren en zaken te onderzoeken; waar nodig de leden van het plenaire comité uit te nodigen om deel te

nemen aan het onderzoek van de dossiers; te beslissen over de uitvoering van bevorderings- en beschermingsmaatregelen en over het doorlichten en evalueren ervan (met uitzondering van de maatregel waarbij de goedkeuring van een aangewezen persoon voor adoptie of een adoptie-instelling vereist is); onderzoeks- en monitoringshandelingen te verrichten voor bevorderings- en beschermingsmaatregelen waarom zij verzocht zijn in het kader van samenwerkingsprocedures zoals andere beschermingscomités; het plenaire comité elk halfjaar te informeren over de begonnen procedures en het verloop van de lopende procedures, zonder de desbetreffende personen te identificeren.

Verwerking van klachten:

Iedereen kan informatie over een gevaarlijke situatie rechtstreeks melden aan het CPCJ per brief, telefoon, fax of e-mail, of persoonlijk bij de kantoren van de comités. De comités zijn verantwoordelijk voor het gemeentelijk gebied waarin zij gevestigd zijn. Klik [hier](#) voor de lijst met contacten van de beschermingscomités afhankelijk van het gebied waar het kind woont.

Voor de tussenkomst van de CPCJ's is de toestemming en goedkeuring van de ouders vereist en deze tussenkomst kan resulteren in de implementatie van de volgende maatregelen:

steun voor de ouders;

steun voor een ander familielid;

toewijzing van voogdij aan een geschikte persoon;

steun bij zelfstandig wonen;

pleegzorg in een gezin;

plaatsing in een instelling.

De bevorderings- en beschermingsmaatregelen worden uitgevoerd in de normale leefomgeving of door middel van een plaatsing, afhankelijk van hun aard.

Organen voor gelijke behandeling

Commissie voor Burgerschap en Gendergelijkheid (*Comissão Nacional de Promoção dos Direitos e Proteção das Crianças e Jovens, CIG*)

De CIG is het nationale orgaan dat verantwoordelijk is voor het bevorderen en handhaven van het principe van gelijkheid tussen man en vrouw. Ze is actief in de volgende domeinen: burgerschapsopleiding; gelijkheid tussen man en vrouw; bescherming van moeder- en vaderschap; bevorderen van middelen om de gelijke deelname van mannen en vrouwen aan de diverse aspecten van het leven te vergemakkelijken; het herstellen van het evenwicht tussen werk en privé- of gezinsleven voor mannen en vrouwen; het bestrijden van huiselijk en gendergerelateerd geweld en mensenhandel en het ondersteunen van de slachtoffers.

De CIG is een centrale commissie die rechtstreeks rapporteert aan de ambtelijke diensten en die een administratieve autonomie heeft. Zij valt onder het voorzitterschap van de Ministerraad en onder de bevoegdheid van de minister voor Burgerschap en Gelijkheid.

De CIG is voornamelijk verantwoordelijk voor het in ontvangst nemen van klachten over gevallen van discriminatie of gendergerelateerd geweld en voor het voorleggen ervan, indien nodig, aan de bevoegde overheden of betrokken entiteiten met de nodige opinies en aanbevelingen.

Verwerking van klachten:

De CIG ontvangt klachten over gevallen van discriminatie of gendergerelateerd geweld via e-mail, via de *Facebookpagina* van de commissie en in papieren vorm.

Klachten worden geanalyseerd en geclassificeerd door de interne diensten, die rechtstreeks aan de klager een antwoord formuleren via hetzelfde kanaal. Opinies en/of aanbevelingen kunnen worden verstuurd naar de betrokken entiteiten en/of zaken kunnen worden doorverwezen naar de bevoegde autoriteiten (bv. het parket van de openbare aanklager, de autoriteit voor voedselveiligheid en economie (*Autoridade de Segurança Alimentar e Económica – ASAE*), de regelgevende autoriteit voor de media (*Entidade Reguladora para a Comunicação Social – ERC*)) met een kopie aan de desbetreffende entiteiten.

Hoge Commissie voor Migratie (*Alto Comissariado para as Migrações – ACM*)

[Commissie voor Gelijkheid en tegen Rassendiscriminatie (*Comissão para a Igualdade e Contra a Discriminação Racial – CICDR*)]

De Hoge Commissie voor Migratie is een openbare instelling die meewerkt aan het vaststellen, implementeren en evalueren van het sectorale, horizontale en regeringsbeleid over migratie, dat relevant is voor het aantrekken van migranten op nationaal, internationaal en Portugees niveau, voor de integratie van migranten en etnische groepen, met name Roma-gemeenschappen, en voor het beheren en het benutten van de diversiteit tussen culturen, bevolkingsgroepen en religies. Een van haar voornaamste taken bestaat erin alle vormen van discriminatie op basis van huidskleur, nationaliteit, etnische afkomst of religie te bestrijden, ongeacht de manier waarop deze zich voordoen, door middel van voorlichtingsacties, campagnes of evenementen en door middel van de procedure voor de in de wet vastgelegde administratieve sanctie.

De Commissie voor Gelijkheid en tegen Rassendiscriminatie (*Comissão para a Igualdade e Contra a Discriminação Racial – CICDR*) is verbonden aan de Hoge Commissie voor Migratie. De CICDR streeft ernaar rassendiscriminatie te voorkomen en te verbieden en om handelingen te bestraffen die de grondrechten of de uitoefening van iemands economische, sociale of culturele rechten schenden op grond van ras of etnische afstamming, huidskleur, nationaliteit, afstamming of grondgebied van herkomst, in de zin en binnen de limieten van Wet 93/2017 van 26 augustus 2017, waarin het rechtskader voor het voorkomen, verbieden en bestrijden van discriminatie is vastgelegd. In Wet 93/2017 is elke vorm van discriminatie zoals gedefinieerd in die wet verboden, waarbij een reeks praktijken op basis van ras of etnische afstamming, huidskleur, nationaliteit, afstamming of grondgebied van herkomst discriminerend worden geacht.

Verwerking van klachten:

Klachten kunnen worden ingediend bij de ACM of rechtstreeks bij de CICDR per brief, fax, e-mail of telefonische oproep. Op de website van de CICDR is ook een [elektronisch klachtenformulier](#) beschikbaar.

Discriminerende praktijken die worden gepleegd door een natuurlijke persoon, vormen een strafbaar feit dat kan worden bestraft met een boete van een tot tien keer de waarde van de index voor maatschappelijke steun. Discriminerende praktijken door een publieke of private rechtspersoon vormen op hun beurt een strafbaar feit dat kan worden bestraft met een boete van vier tot twintig keer de waarde van de index voor maatschappelijke steun.

Zowel voor natuurlijke personen als voor publieke of private rechtspersonen geldt dat het opleggen van boetes geen belemmering vormt voor de eventuele burgerlijke aansprakelijkheid of de toepassing van andere sancties.

De Commissie houdt een register bij met de gegevens van de natuurlijke en rechtspersonen aan wie boetes en bijkomende sancties zijn opgelegd. De gerechten en de Autoriteit voor Arbeidsomstandigheden moeten de Commissie in kennis stellen van alle beslissingen die van discriminatie getuigen. Als de termijn voor een rechterlijk bezwaar is verstreken en hiervan geen gebruik is gemaakt, en zodra is gecontroleerd dat de uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan, wordt deze gedurende vijf jaar openbaar gemaakt op de website van de ACM door een beslissing met daarin in ieder geval de identificatie van de veroordeelde rechtspersoon, informatie over het soort discriminatie en de aard ervan, evenals de opgelegde boetes en bijkomende sancties.

Orgaan voor gegevensbescherming

Nationale Commissie voor Gegevensbescherming (*Comissão Nacional de Proteção de Dados – CNPD*)

De CNPD is een onafhankelijk administratief orgaan onder leiding van de Algemene Vergadering van de Republiek. Haar taak bestaat erin toe te zien en te monitoren of de verwerking van persoonsgegevens volledig gebeurt in overeenstemming met de mensenrechten en vrijheden en garanties opgenomen in de

grondwet en de wetgeving. De Commissie is de Nationale Autoriteit voor de Doorlichting van Persoonsgegevens. De CNPD werkt samen met de toezichthoudende autoriteiten voor gegevensbescherming van andere staten om de rechten van personen die in het buitenland wonen te beschermen en te handhaven.

Verwerking van klachten:

Klachten en aanvragen door individuen over inbreuken op persoonsgegevens moeten schriftelijk worden gericht aan de CNPD. Klachten kunnen ook elektronisch worden ingediend via het [formulier](#) op de website van de CNPD.

Zodra een klacht werd geregistreerd, wordt deze onderzocht en doorgestuurd voor voorafgaande evaluatie door een lid van de CNPD. Indien het probleem dat werd aangekaart niet onder de bevoegdheid van de CNPD valt of wanneer het niet mogelijk is om een beslissing te formuleren omwille van de aard van de verklaring van het individu, kan het worden beoordeeld of naar behoren worden doorgestuurd door het lid aan wie het werd gericht.

De beslissingen van de CNPD worden genomen bij meerderheid, zijn bindend en onderhevig aan klachten en rechtsmiddelen.

Andere gespecialiseerde instellingen

Nationaal Instituut voor Rehabilitatie, I.P. (*Instituto Nacional para a Reabilitação, I.P.* – INR, I.P.)

Het INR, I.P. is een geïntegreerde openbare instelling die onder de bevoegdheid valt van het ministerie van Arbeid, Solidariteit en Sociale Zekerheid, maar een administratieve autonomie en eigen middelen heeft. Het Instituut streeft ernaar gelijke kansen te garanderen, discriminatie te bestrijden en mensen met een handicap te machtigen door hun grondrechten te bevorderen.

Het INR, I.P. kan klachten over discriminatie op basis van handicaps in ontvangst nemen zoals bepaald in Wet 46/2006 van 28 augustus 2006, waarin discriminatie op basis van handicaps en het bestaan een verhoogd gezondheidsrisico verboden en strafbaar gesteld is. Als discriminatie wordt beschouwd: elke handeling die de grondrechten schendt of de uitoefening van rechten van een persoon op basis van handicaps weigert of beperkt.

Verwerking van klachten:

Een volledige beschrijving van de situatie die als discriminerend wordt beschouwd, moet naar het Instituut worden verstuurd om de klachtenprocedure op te starten. De burgers kunnen ook een elektronisch formulier op de website <https://www.inr.pt/formulario-de-queixa> gebruiken. Dit kan via e-mail worden verstuurd (inr@inr.mtsss.pt).

De klacht moet de klager identificeren (volledige naam, ID-nummer of nummer van identiteitskaart, fiscaal nummer, volledig adres, telefoon of andere contactgegevens) en moet een duidelijk relaas geven van alle feiten. De klacht moet getuigen vermelden (namen, adressen en contactgegevens) en moet in de mate van het mogelijke worden ondersteund door items, bewijsstukken of documenten die het bestaan van de discriminerende handeling bewijzen. Nadat de klacht werd ingediend, wordt het dossier verstuurd naar de bevoegde administratieve autoriteit (algemene inspectie van de diensten, regelgevende autoriteiten of andere bevoegde in-stellingen) met een inspectie- en/of sanctioneringsbevoegdheid voor de voorafgaande fase waarin bewijzen worden verzameld, waarna de zaak wordt gesloten of een boete wordt opgelegd (samen met eventuele aanvullende sancties). Een kopie van de beslissing wordt verstuurd naar het Nationaal Instituut voor Rehabilitatie, I.P.

Het plegen van discriminerende handelingen wordt bestraft met de betaling van een boete tussen vijf en dertig keer de waarde van het gewaarborgde minimummaandloon, al naar gelang de schendingen worden begaan door natuurlijke personen of rechtspersonen.

Afhankelijk van de ernst van het misdrijf en de schuld van de overtreder, kunnen bijkomende sancties worden opgelegd, zo-als inbeslagname van bezittingen, verbod op het uitvoeren van beroepen of activiteiten, ontzegging van het recht op subsidies of voordelen toegekend door overheidsdiensten, sluiting van kantoren en de publicatie van veroordelingen.

Commissie voor Gelijkheid op het vlak van Arbeid en Werkgelegenheid (*Comissão para a Igualdade no Trabalho e no Emprego* – CITE)

De CITE is een driedelig, evenwichtig samengesteld en collegiaal orgaan met administratieve autonomie en rechtspersoonlijkheid. Ze bevordert gelijkheid en non-discriminatie tussen man en vrouw op het werk, in de werkgelegenheid en beroepsopleidingen en werkt mee aan de uitvoering van wetten en verplichtingen van overeenkomsten in dit domein, evenals verplichtingen met betrekking tot de bescherming van het ouderschap en het evenwicht tussen het beroepsleven en het gezin en privéleven in de privésector, de overheidssector en de sociale economie.

Een van haar belangrijkste taken is het evalueren van klachten die bij haar worden ingediend of van situaties waarvan zij op de hoogte is of die wijzen op schendingen van wettelijke bepalingen over gelijkheid en non-discriminatie tussen man en vrouw op het werk, in de werkgelegenheid en beroepsopleidingen. De commissie zet zich ook in voor het beschermen van het ouderschap en voor het evenwicht tussen het beroepsleven en het gezin en privéleven en verstrekt informatie en rechtsbijstand in dit verband.

Verwerking van klachten:

Iedereen kan een klacht indienen over personeelsadvertenties en andere methodes voor het rekruteren van werknemers die het recht op gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de toegang tot werkgelegenheid niet garanderen.

Elke werknemer kan een klacht indienen in geval van discriminatie tussen mannen en vrouwen bij de toegang tot werkgelegenheid, op het werk en bij beroepsopleidingen.

Klachten kunnen per brief, via fax of e-mail worden ingediend. Zij kunnen ook worden ingediend via het gratis nummer +351 800204684, of in de kantoren van de CITE na voorafgaande afspraak – tel. +351 217803709.

De CITE moet adviezen uitbrengen die het bestaan van discriminerende arbeidspraktijken op basis van geslacht bevestigen of de voor de arbeidsinspectie bevoegde dienst (de Autoriteit voor Arbeidsomstandigheden) daarop attenderen; deze dienst kan administratieve procedures openen zoals hierna beschreven.

Autoriteit voor Arbeidsomstandigheden (*Autoridade para as Condições do Trabalho* – ACT)

De ACT is een overheidsdienst met als doel de verbetering van de arbeidsomstandigheden op het hele Portugese vasteland te bevorderen door de naleving van de arbeidswetgeving door te lichten in de context van private arbeidsrelaties en de gezondheid en veiligheid op het werk te bevorderen in alle private sectoren.

Ze licht ook de naleving van de wetgeving betreffende gezondheid en veiligheid op het werk door in alle sectoren en centrale afdelingen en instellingen voor openbaar bestuur (direct, indirect en lokaal), inclusief openbare instellingen en procedures voor het verstrekken van gepersonaliseerde diensten of openbare fondsen.

Er kunnen klachten worden ingediend met betrekking tot gebreken aan faciliteiten of niet-naleving van bepalingen die binnen de bevoegdheid van de ACT vallen, waaronder: veiligheid en gezondheid op het werk; arbeidsovereenkomsten voor bepaalde duur; ongelijkheid en discriminatie op het werk; detachering van werknemers; duur en organisatie van de arbeidstijd; collectieve vertegenwoordiging van werknemers; niet-aangegeven of onregelmatig werk; tijdelijk werk; werk door immigranten.

Verwerking van klachten:

Alle werknemers, werknemersvertegenwoordigers of andere belanghebbenden kunnen een klacht indienen door het [elektronisch formulier](#) op de ACT-website in te vullen.

Wanneer de arbeidsinspecteur bij de uitoefening van zijn/haar taken persoonlijk en rechtstreeks (zelfs na de gebeurtenis) inbreuken op de regelgeving vaststelt of aantoonbaar die worden bestraft met een boete, wordt er een officieel rapport opgesteld. Voor overtredingen die niet persoonlijk worden bewezen, stelt de arbeidsinspecteur een incidentrapport op dat wordt ondersteund door de beschikbare bewijzen en waarin ten minste twee getuigen bij naam worden genoemd.

Nadat het rapport werd opgesteld, wordt de beschuldigde hiervan in kennis gesteld en beschikt hij/zij over een termijn van 15 dagen om de boete vrijwillig te betalen, een schriftelijk antwoord in te dienen samen met bewijsstukken en een lijst van getuigen, of persoonlijk te verschijnen om te worden gehoord.

De deadline voor het voltooiën van het onderzoek bedraagt 60 dagen en kan in naar behoren gemotiveerde gevallen met gelijke periodes worden verlengd. Heel ernstige administratieve inbreuken of herhalingen van ernstige administratieve inbreuken die opzettelijk of door grove nalatigheid worden gepleegd, kunnen aanvullend worden bestraft met publieke bekendmaking. In geval van herhaling van de bovenvermelde administratieve inbreuken kunnen bijkomende straffen worden opgelegd, bv. een tijdelijk verbod op het uitvoeren van activiteiten, intrekking van het recht om deel te nemen aan veilingen of openbare aanbestedingen, of publicatie van het vonnis, rekening houdende met de schadelijke gevolgen voor de werknemer of de economische voordelen die worden ingetrokken door de werkgever.

Indien de inbreuk bestaat uit het niet nakomen van een plicht, ontheft de betaling van de boete de overtreder niet van het nakomen van de plicht indien dit nog mogelijk is. Indien de inbreuk het gevolg is van de niet-betaling van bedragen, kan de ACT boven op de boete beslissen dat de aan de werknemers verschuldigde bedragen moeten worden betaald voor de deadline voor het betalen van de boete.

Portugees Milieugenschap (Agência Portuguesa do Ambiente – APA)

De taak van het APA bestaat erin het geïntegreerd en participatief beheer van beleidslijnen met betrekking tot milieu en duurzame ontwikkeling voor te stellen, te ontwikkelen en door te lichten, in coördinatie met andere sectorale beleidslijnen en in samenwerking met openbare en private entiteiten die hetzelfde doel nastreven. Het streeft naar een hoge mate van bescherming en verbetering van het milieu en naar het verstrekken van kwaliteitsdiensten aan de burgers. Het is ook de nationale autoriteit die verantwoordelijk is voor het implementeren van een systeem voor milieuaansprakelijkheid.

Onder milieuschade verstaat men: (i) schade aan beschermde soorten en natuurlijke habitats; (ii) waterschade; (iii) bodemschade.

Waarnemingen over milieuschade of dreigend gevaar van dergelijke schade kunnen worden gemeld aan het agentschap met de vraag om acties te ondernemen. De persoon die de waarneming indient, moet ook alle relevante gegevens of interventies waarover hij/zij beschikt melden.

Verwerking van klachten:

Alle individuen/belanghebbenden kunnen een verzoekschrift indienen per post of via e-mail. Op de website van het agentschap is ook een [elektronisch klachtenformulier](#) beschikbaar.

De bevoegde autoriteit onderzoekt het verzoekschrift voor het ondernemen van acties en informeert de betrokken partijen of dit verzoekschrift wordt goedgekeurd of afgewezen. Indien de bevoegde autoriteit het bestaan van milieuschade bevestigt en het verzoekschrift van de aanvrager ondersteunt, wordt de operator op de hoogte gebracht van het verzoekschrift voor het ondernemen van acties met het oog op het nemen van een beslissing over de te nemen maatregelen.

Algemene Inspectiedienst voor Landbouw, Zee, Milieu en Ruimtelijke Planning (Inspeção-Geral da Agricultura, do Mar, do Ambiente e do Ordenamento do Território – IGAMAOT)

IGAMAOT is een centrale overheidsdienst die verantwoordelijk is voor de audit van en de controle en het toezicht op afdelingen en instellingen binnen het activiteitendomein van IGAMAOT op het vlak van bestuur, management en missie. Op het vlak van voedselreglementeringen en voedselveiligheid licht deze dienst de ondersteuning door nationale en EU-fondsen door. Op het vlak van werkgelegenheid, ruimtelijke planning en natuurbehoud staat hij in voor de aanhoudende doorlichting en evaluatie van de rechtsgeldigheid.

De activiteiten van deze dienst hebben betrekking op de overheidssector, private operatoren en individuele burgers op het vlak van milieuwetgeving, ruimtelijke planning of natuurbehoud, en op begunstigden van nationale of Europese steun aan de landbouw en de visvangst.

IGAMAOT neemt klachten over handelingen binnen zijn bevoegdheid in ontvangst. De dienst treedt samen met de andere bevoegde autoriteiten op bij grote potentiële risico's, afhankelijk van de gerapporteerde situatie.

Verwerking van klachten:

IGAMAOT beschikt over een e-desk op zijn website waarmee klachten kunnen worden ingediend door het invullen van een [elektronisch formulier](#) met een gedetailleerde beschrijving van de vastgestelde situatie, samen met de naam en de contactgegevens van de klager. De klager kan vragen dat deze gegevens vertrouwelijk worden behandeld door het desbetreffende vak op het formulier aan te kruisen.

Klachten, verklaringen, incidentrapporten en andere verzoeken die worden gericht aan IGAMAOT en die materiaal bevatten dat kan worden onderzocht in het kader van een inspectie, leiden tot het openen van een specifieke administratieve procedure die wordt gevoerd in overeenstemming met het wetboek betreffende de administratieve procedure.

Anonieme verzoekschriften worden niet verder behandeld, behalve indien zij voldoende werden gestaafd of gedocumenteerd.

Tijdens de administratieve procedure bepaalt IGAMAOT een deadline voor het beantwoorden van vragen om informatie of voor het verzenden van informatie door de desbetreffende instellingen.

Binnen het kader van het onderzoek kunnen nog stappen worden ondernomen met de betrokken entiteiten met het oog op het verzamelen van informatie en bewijzen die het mogelijk maken om te beslissen of een inspectie al dan niet moet worden uitgevoerd.

Zodra de zaak werd onderzocht en zonder afbreuk te doen aan het verplichte rapport voor strafrechtelijke doeleinden, wordt een beredeneerd voorstel geformuleerd dat wordt overgemaakt aan de algemene inspecteur, die kan beslissen om de zaak te sluiten, de zaak op te volgen, uitzonderlijke acties te ondernemen of de zaak door te verwijzen naar het regeringslid dat verantwoordelijk is voor IGAMAOT en dat beslist hoe de zaak moet worden afgehandeld.

Algemene Inspectiedienst voor Justitie (Inspeção-Geral dos Serviços de Justiça – IGSJ)

IGSJ is een centrale overheidsdienst met administratieve autonomie, met als taak alle entiteiten, afdelingen en instellingen binnen het bevoegdheidsdomein van het ministerie van Justitie of die onder zijn toezicht of reglementering staan, inclusief gevangenis, te auditeren, te inspecteren en te superviseren, met het doel onregelmatigheden of onwettigheden recht te zetten en de werking van de diensten te optimaliseren.

Klachten kunnen worden ingediend met betrekking tot handelingen en verzuim die onwettig worden geacht, merkbare vertragingen bij het verstrekken van openbare dienstverlening, slechte service, ongepast gedrag van werknemers of vertegenwoordigers, slechte toestand van gebouwen en over het algemeen alle onregelmatigheden of tekortkomingen in de werking van de diensten.

Verwerking van klachten:

Klachten kunnen zonder speciale formaliteiten worden ingediend op een van de volgende manieren: persoonlijk, via gewone post, telefonisch, per fax of via e-mail. Met dit doel is een [klachtenformulier](#) beschikbaar op de IGSJ-website.

Klachten, incidentrapporten en verklaringen die persoonlijk worden ingediend bij IGSJ worden in ontvangst genomen door de inspecteur die hiervoor is aangesteld.

Ingediende klachten krijgen altijd een dossiernummer toegekend. De klager wordt op de hoogte gesteld van dit dossiernummer en moet dit vermelden bij alle contacten met IGSJ. Indien van toepassing kan de klacht worden gecombineerd met een lopende inspectie- of auditprocedure.

Klagers kunnen bij IGSJ met vermelding van het dossiernummer via alle middelen informatie vragen over de status van hun dossier. Indien de klacht wordt ingediend via de IGSJ-website, kan de vooruitgang ervan worden getraceerd met behulp van het wachtwoord dat werd gegenereerd bij de elektronische verzending.

Anonieme klachten worden uitsluitend geanalyseerd, indien de afgelegde verklaringen coherent en gedetailleerd worden geacht. Er wordt aan de klager geen informatie gegeven over het resultaat van onderzoeken die werden uitgevoerd, noch is het mogelijk om de informatie over de status van het desbetreffende dossier te raadplegen via de IGSJ-website, aangezien de toegang tot deze informatie afhankelijk is van de registratie van de gebruiker.

Algemene Inspectiedienst voor Binnenlandse Zaken (*Inspecção-Geral da Administração Interna – IGAI*)

IGAI is een onafhankelijke dienst voor de externe controle op de politieactiviteiten. Deze dienst valt onder de bevoegdheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (*Ministério da Administração Interna – MAI*) en zijn werkdomein omvat alle veiligheidsdiensten en krachten (GNR (*Guarda Nacional Republicana – Nationale Republikeinse Wacht*), PSP (*Polícia de Segurança Pública – Openbare Veiligheidspolitie*) en SEF (*Serviço de Estrangeiros e Fronteiras – Vreemdelingen- en Douanediens*)) die ondergeschikt zijn aan dit ministerie. IGAI voert audits en inspecties op hoog niveau uit van deze instellingen, oefent er toezicht op uit en verdedigt de rechten van de burgers, met specifieke nadruk op het beschermen van mensenrechten en het bewaren van de openbare orde.

Alle personen (zowel Portugezen als buitenlanders), groepen van mensen, verenigingen, bedrijven of andere rechtspersonen kunnen een klacht indienen over handelingen en verzuimen die als onwettig worden beschouwd, in het bijzonder klachten met betrekking tot schendingen van de grondrechten van burgers door professionals van de instellingen die onder de bevoegdheid van MAI vallen. Dergelijke schendingen omvatten: vertragingen bij de openbare dienstverlening, slechte service, ongepast gedrag van werknemers van overheidsdiensten of andere werknemers die opdrachten uitvoeren voor MAI, slechte toestand van gebouwen en over het algemeen alle onregelmatigheden of tekortkomingen in de werking van de diensten.

Verwerking van klachten:

Klachten kunnen zonder speciale formaliteiten worden ingediend via gewone post, persoonlijk, via e-mail of met een elektronisch [klachtenformulier](#).

De klacht moet een gedetailleerde beschrijving van de geobserveerde situatie bevatten, de verantwoordelijke persoon identificeren, de exacte datum en plaats (straat en huisnummer, stad, wijk en gemeente) vermelden en indien mogelijk moet er een locatieschets van de gerapporteerde situatie worden bijgevoegd.

Indien het niet mogelijk is om bewijzen voor te leggen op het ogenblik waarop het incidentrapport wordt opgesteld, moeten deze zo snel mogelijk daarna worden overgemaakt.

IGAI zorgt ervoor dat alle klachten binnen zijn bevoegdheidsdomein naar behoren worden behandeld en dat alle geïdentificeerde klagers een antwoord krijgen op hun verklaringen. Informatie over de status van de dossiers kan bij IGAI worden aangevraagd met vermelding van het dossiernummer.

Anonieme klachten worden uitsluitend geanalyseerd, indien de afgelegde verklaringen coherent en gedetailleerd worden geacht.

Algemene Inspectiedienst voor Onderwijs en Wetenschap (*Inspecção-Geral da Educação e Ciência – IGEC*)

IGEC licht de wettigheid en de regelmatigheid door van handelingen uitgevoerd door instellingen, afdelingen en agentschappen van het ministerie van Onderwijs of die onder de bevoegdheid van het bevoegde lid van de regering vallen. IGEC staat ook in voor de doorlichting en audit van en toezicht op de werking van het onderwijssysteem, zowel bij voorschoolse als schoolopleidingen (basisschool, secundair en hoger onderwijs). IGEC is bevoegd voor onderwijsvormen, buitenschoolse opleidingen, wetenschap en technologie en voor de instellingen, afdelingen en agentschappen van het ministerie.

De ombudsman van IGEC vrijwaart, verdedigt en bevordert de wettelijke rechten en belangen van burgers en de rechtvaardigheid en eerlijkheid van het onderwijssysteem. Zijn/haar werk omvat het analyseren en afhandelen van klachten van gebruikers en vertegenwoordigers van het onderwijssysteem en kan gepaard gaan met een onderzoek of disciplinaire procedure.

Verwerking van klachten:

Klachten kunnen per brief, via fax of e-mail (igec@igec.mec.pt) worden ingediend. Alvorens een klacht in te dienen bij IGEC, moeten gebruikers en vertegenwoordigers van het onderwijssysteem de situatie in de mate van het mogelijke uitleggen aan de bevoegde organen van de scholengemeenschap /individuele school, instelling voor hoger onderwijs of dienst/orgaan.

Het werk van de ombudsman wordt uitgevoerd door de territoriale inspectiediensten van IGEC die verantwoordelijk zijn voor het beoordelen van klachten ingediend door gebruikers en vertegenwoordigers van het onderwijssysteem en voor het bepalen van de meest geschikte procedure om deze klachten aan te pakken. Zij kunnen ook een vooronderzoek uitvoeren om het onderwerp van de klacht te definiëren en de redenen voor klachten snel en efficiënt te bepalen. Wanneer dergelijke klachten betrekking hebben op zaken waarvoor de directeur van de scholengemeenschap/individuele school, de rectors /voorzitters/directeurs van de instellingen voor hoger onderwijs of de directeurs-generaal van scholen bevoegd zijn, worden de klachten via de regionale onderwijsvertegenwoordigers rechtstreeks aan hen doorgegeven. Klachten over de diensten/instellingen voor onderwijs en wetenschap worden rechtstreeks geanalyseerd door IGEC na het horen van de betrokken partijen.

Klachten die worden ontvangen op het hoofdkwartier van IGEC worden verstuurd naar de territoriale inspectiediensten om de meest geschikte procedure te bepalen.

Directeurs van scholengemeenschappen/individuele scholen en rectors/voorzitters/directeurs van de instellingen voor hoger onderwijs hebben een disciplinaire bevoegdheid tegenover het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel en de studenten. Via de regionale onderwijsvertegenwoordigers hebben de directeurs-generaal van scholen op hun beurt disciplinaire bevoegdheid tegenover het bestuurs- en beheersorgaan van scholengemeenschappen /individuele scholen.

Indien via een inspectie echter wordt vastgesteld dat strafbare fouten werden begaan, is de Algemeen Inspecteur bevoegd om de desbetreffende disciplinaire procedure op te starten.

Klachten over de werking van andere sectoren van het bestuur en/of over de werking van private entiteiten die niet onder de bevoegdheid van het ministerie van Onderwijs en Wetenschap vallen die op het hoofdkwartier of in de territoriale inspectiediensten worden ontvangen, worden doorverwezen naar de bevoegde centrale, regionale of lokale overheidsdienst en de betrokkene wordt hierover geïnformeerd.

Algemene Inspectiedienst voor Gezondheid (*Inspecção-Geral das Atividades em Saúde – IGAS*)

IGAS is een centrale overheidsdienst met als taak toe te zien op de naleving van de wetten en hoge technische prestatieniveaus in alle domeinen van de gezondheidszorg, zowel door instellingen van het ministerie van Volksgezondheid of instellingen waarvoor dit ministerie bevoegd is, als door openbare of private instellingen of instellingen uit de sociale sector.

Alle onregelmatigheden of tekortkomingen bij de werking van diensten kunnen worden gemeld aan IGAS, bv.: handelingen en verzuimen die als onwettig worden beschouwd, misbruik van geld of openbare fondsen, fraude of corruptie, obstakels of ongelijkheden bij de toegang tot gezondheidszorg bij een bepaalde aanbieder of instelling, wangedrag door werknemers uit de gezondheidszorg of professionele zorgverleners enz.

Indien het gerapporteerde feit niet onder de bevoegdheid van IGAS valt, worden verklaringen of klachten van naar behoren geïdentificeerde organen doorgestuurd naar de bevoegde instelling.

Verwerking van klachten:

Alle personen (Portugezen of buitenlanders), groepen van mensen, verenigingen, bedrijven of andere rechtspersonen kunnen hun klachten indienen via post of e-mail.

Klachten/verklaringen kunnen te allen tijde worden ingediend en moeten volledig en gemotiveerd zijn, indien mogelijk met vermelding van gedetailleerde informatie over de desbetreffende persoon of organisatie, de feiten, data en plaatsen waarop ze zich voordeden, de persoonlijke identificatie (naam en contactgegevens) en informatie of de klacht/verklaring werd ingediend bij een ander orgaan.

IGAS analyseert klachten/verklaringen waarbij het tijdstip, de methode en de plaats van feiten of handelingen, de daders en de potentiële aansprakelijkheid coherent en gedetailleerd worden geacht.

Klachten/verklaringen kunnen leiden tot een inspectie- of verduidelijkingsprocedure in overeenstemming met het Inspectiereglement van IGAS.

In het geval van inspectieprocedures wordt het principe van de procedure op tegenspraak steeds nageleefd. Dit geeft de betrokkenen de kans om te worden gehoord, behalve in bij wet bepaalde gevallen, bv. wanneer het onderzoek bij de strafprocedure en het verzamelen van bewijzen objectief kunnen worden belemmerd.

Naar behoren geïdentificeerde belanghebbenden worden geïnformeerd over de resultaten van de tussenkomst van IGAS.

Bevoegde Autoriteit voor Gezondheid (*Entidade Reguladora da Saúde – ERS*)

ERS is een onafhankelijke overheidsinstelling met als taak de activiteiten van instellingen voor gezondheidszorg, met name alle instellingen voor gezondheidszorg uit de private, openbare en sociale sector die ten dienste staan van de bevolking op het Portugese vasteland, met uitzondering van de apotheken, te reglementeren.

Het reglementeren en toezicht houden op de dienstverleners omvat: het behandelen van klachten van gebruikers, dienstverleners en instellingen; het uitvoeren van inspecties en audits van de infrastructuur van de aanbieders van gezondheidszorg; het onderzoeken van situaties die de rechten van gebruikers in het gedrang kunnen brengen; het voeren van procedures over administratieve inbreuken en opleggen van sancties; het uitvoeren van instructies, aanbevelingen en adviezen; het uitvoeren van studies over de organisatie van het gezondheidssysteem.

ERS is bevoegd voor klachten over de volgende onderwerpen:

toegang tot de gezondheidszorg;

discriminatie;

kwaliteit van gezondheidszorg;

kwaliteit van administratieve ondersteuning;

gebruikersrechten;

wachttijden voor raadpleging;

wachttijden voor afspraken;

financiële kwesties;

juridische kwesties;

kwaliteit van infrastructuur.

Verwerking van klachten:

Gebruikers van gezondheidsdiensten kunnen een klacht indienen via het klachtenboek dat ter beschikking moet worden gesteld in instellingen waar een openbare dienstverlening wordt verleend, of rechtstreeks bij het bedrijf of de dienstverlener/leverancier na de gebeurtenis.

Verklaringen kunnen ook rechtstreeks worden ingediend bij ERS per post, telefonisch, persoonlijk of via het online klachtenboek, beschikbaar op de [ERS-website](#). ERS behandelt klachten ingediend via het online klachtenboek op precies dezelfde manier als klachten via de traditionele klachtenboeken die beschikbaar zijn in de lokalen van de aanbieders van de gezondheidszorg.

Indien de klager zijn/haar klacht heeft genoteerd in het klachtenboek dat beschikbaar is in de lokalen van de aanbieder van de gezondheidszorg, kan een kopie van de verklaring die op het tijdstip van de klacht moet worden overgemaakt (blauw blad) worden verstuurd naar ERS. De aanbieder van de gezondheidszorg moet de klacht binnen tien werkdagen doorsturen naar ERS.

Indien de gebruiker zijn/haar verklaring rechtstreeks aan de aanbieder van de gezondheidszorg richt door een formele brief te versturen (post), via fax of e-mail, kan hij/zij een kopie van het originele document versturen naar ERS.

Bij ontvangst van de klacht verzoekt ERS de klager om alle verklaringen af te leggen die hij/zij relevant acht. Afhankelijk van de inhoud van de ingediende klacht en verklaringen onderneemt ERS de acties die het gepast acht krachtens de bij wet bepaalde bevoegdheden. Klachten die niet correct of voldoende coherent werden geïdentificeerd, worden gesloten. Indien de klacht niet binnen zijn bevoegdheidsdomein valt, informeert ERS de klager over het orgaan dat bevoegd is voor de afhandeling en stuurt de klacht dienovereenkomstig door.

Algemene Inspectiedienst van het ministerie van Arbeid, Solidariteit en Sociale Zekerheid (*Inspecção-Geral do Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social – IGMTSSS*)

IGMTSSS is een overheidsdienst die deel uitmaakt van het ministerie van Arbeid, Solidariteit en Sociale Zekerheid (*Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social – MTSSS*). IGMTSSS ziet toe op de diensten en organen van MTSSS of die onder de bevoegdheid van de desbetreffende minister vallen. IGMTSSS evalueert de naleving van wetten en reglementeringen bij handelingen van de afdelingen en organen van het ministerie of onder de bevoegdheid van de desbetreffende minister en evalueert hun prestaties en bestuur door middel van inspecties en audits. De inspectiedienst evalueert de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers en formuleert aanbevelingen over aanpassingen en maatregelen om gedetecteerde tekortkomingen en onregelmatigheden te corrigeren.

Klachten of incidentrapporten over schendingen begaan door organen die onder de bevoegdheid van het ministerie vallen, inclusief instellingen die toebehoren aan het *Santa Casa da Misericórdia* (Heilig Huis van Barmhartigheid) en private instellingen voor maatschappelijke solidariteit, kunnen worden gericht aan de Inspectiedienst.

Verwerking van klachten:

Klachten kunnen worden ingediend per post, via e-mail of door middel van een [elektronisch formulier](#) dat beschikbaar is op de website. Naast de identificatie van het onderwerp van de klacht en de datum van de feiten, moet de klacht ook een beknopte en duidelijke beschrijving bevatten van de gebeurtenissen die aan de basis ervan lagen.

Autoriteit voor Voedsel- en Economische Veiligheid (*Autoridade de Segurança Alimentar e Económica – ASAE*)

ASAE is de nationale administratieve autoriteit gespecialiseerd in voedselveiligheid en economisch toezicht. Ze is verantwoordelijk voor het evalueren en communiceren van risico's met betrekking tot de voedselketen en voor het reglementeren van economische activiteiten in de voedingssector en daarbuiten door toezicht te houden op de naleving van de desbetreffende wetgeving en reglementering.

Alle leveranciers van goederen of dienstverleners die hun activiteiten uitoefenen in een vaste, permanente, fysieke instelling, die rechtstreeks contact hebben met het publiek en die goederen leveren of diensten verstrekken in Portugal, moeten beschikken over een klachtenboek.

Verwerking van klachten:

Indien een klant niet volledig tevreden is over een verleende dienst of over een aangekocht product, kan hij/zij het klachtenboek aanvragen dat kan worden gebruikt om de reden voor zijn/haar ontevredenheid uit te leggen. Dienstverleners moeten de originele klachtenformulieren binnen 10 werkdagen versturen naar ASAE.

Onwettige handelingen kunnen ook worden gerapporteerd via een [klachtenformulier](#) dat beschikbaar is op de ASAE-website, en kunnen betrekking hebben op administratieve overtredingen of strafzaken binnen het bevoegdheidsdomein van deze autoriteit.

Indien de gerapporteerde onwettige handeling niet binnen het bevoegdheidsdomein van ASAE valt, wordt de klacht doorverwezen naar de bevoegde instantie.

De klacht moet volledig en gemotiveerd worden opgesteld met, in de mate van het mogelijke, gedetailleerde informatie over de gerapporteerde feiten en de instelling, de plaats waar de feiten zich voordeden (adres en/of andere referentiepunten), de redenen voor de klacht en andere relevante zaken. Indien een rapport anoniem wordt ingediend, kan later geen bijkomende informatie worden verstrekt.

Bij ontvangst van de klacht en desbetreffende verklaringen, start ASAE de gepaste procedure op indien de feiten van de klacht betrekking hebben op een administratieve inbreuk waarnaar wordt verwezen in de desbetreffende specifieke reglementering. Indien dit niet het geval is, zal ASAE de leveranciers van de goederen of diensten op de hoogte brengen, zodat zij binnen 10 werkdagen de verklaringen die zij gepast achten kunnen indienen.

Na de analyse van de inhoud van de verklaringen en de essentie van de klacht, kan ASAE de klacht doorsturen naar een ander orgaan dat bevoegd is voor het onderwerp van de klacht of voorstellen dat de klacht wordt afgesloten bij gebrek aan motivering voor acties.

Indien de analyse van de in de klacht vermelde feiten uitmondt in een rechtszaak en nadat alle nodige stappen werden ondernomen om de situatie op te lossen, informeert ASAE de klager schriftelijk (indien hij/zij naar behoren werd geïdentificeerd) over de procedures of maatregelen die werden genomen /zullen worden genomen volgend op de klacht.

Andere organen

Instituut voor Sociale Zekerheid I.P. (*Instituto da Segurança Social I.P. – ISS*)

Het Instituut voor Sociale Zekerheid, I. P. is een overheidsinstelling met een speciaal juridisch statuut. Het staat indirect onder staatsbestuur en beschikt over administratieve en financiële autonomie en eigen middelen.

Het is verantwoordelijk voor het verlenen van juridische bescherming. Juridische bescherming is een recht van personen en instellingen zonder winstoogmerk die niet in staat zijn om de kosten van rechtszaken te betalen in geval van ontslag, echtscheiding, uitzetting, inbeslagname enz. of van minnelijke schikkingen in geval van echtscheiding met onderlinge toestemming.

Juridische bescherming omvat:

Juridisch advies – Consultatie bij een advocaat met het oog op technische verduidelijking over de wet die van toepassing is op specifieke kwesties of gevallen waarbij rechtmatige persoonlijke belangen of rechten (dreigen) te worden geschonden (geldt niet voor instellingen zonder winstoogmerk).

Rechtsbijstand – Aanstelling van een advocaat en betaling van diens honoraria of betaling van de honoraria van een door de rechtbank aangestelde raadsman (advocaat in geval van een verweerder in strafrechtelijke of administratieve procedures), met uitzondering van gerechtskosten of de optie om te betalen in afbetalingen, en aanstelling van een functionaris bevoegd voor de tenuitvoerlegging (deze taken worden steeds uitgevoerd door een gerechtsdeurwaarder).

Volgende personen hebben recht op juridische bescherming:

Portugese staatsburgers en staatsburgers van de Europese Unie;

buitenlanders en staatlozen met een geldige verblijfsvergunning in een lidstaat van de Europese Unie;

buitenlanders zonder geldige verblijfsvergunning in een lidstaat van de Europese Unie – indien de wetten van hun land van herkomst hetzelfde recht toekennen aan Portugese staatsburgers;

personen die wonen of verblijven in andere lidstaat van de Europese Unie dan de lidstaat waar de gerechtelijke procedure zal doorgaan (grensoverschrijdende geschillen);

rechtspersonen zonder winstoogmerk – zij hebben alleen recht op rechtsbijstand in de vorm van vrijstelling van justitiekosten en andere procedurekosten, aanstelling en betaling van de honoraria van advocaten, betaling van de honoraria van de door de rechtbank aangesteld raadsman en aanstelling van een functionaris bevoegd voor de tenuitvoerlegging.

Alle bovenvermelde personen moeten aantonen dat zij de kosten die gepaard gaan met de rechtszaak, het inhuren van een advocaat enz. niet kunnen betalen.

Volgens de Portugese wet worden mensen die op basis van het inkomen, de activa en de lopende uitgaven voor hun huishouden, objectief niet in staat zijn om de kosten van de procedure te betalen, beschouwd als personen met financiële problemen.

Aanvraagformulieren voor het toekennen van rechtsbijstand kunnen kosteloos worden aangevraagd bij alle kantoren voor sociale zekerheid of in [elektronisch formaat](#) op de website van de sociale zekerheid.

De aanvraag kan persoonlijk worden afgeleverd of per post worden verstuurd naar een kantoor voor sociale zekerheid (gelieve alle nodige documenten bij te voegen).

Recht op juridische bescherming kan worden gecontroleerd via de simulator voor juridische bescherming in de rechterkolom van de volgende webpagina:

<http://www.seg-social.pt/calculo-do-valor-de-rendimento-para-efeitos-de-proteccao-juridica>

Voor meer informatie kunt u terecht op de pagina [Rechtsbijstand](#).

Commissie voor de Bescherming van Slachtoffers van Misdrijven (*Comissão para a Proteção das Vítimas de Crimes*)

De Commissie voor de Bescherming van Slachtoffers van Misdrijven is het orgaan van het ministerie van Justitie dat verantwoordelijk is voor het ontvangen en analyseren van en het beslissen over claims voor compensatie door de overheid ingediend door slachtoffers van geweldsmisdrijven en van huiselijk geweld.

De verplichting om een compensatie te betalen ligt bij de persoon die het misdrijf heeft begaan, maar in sommige gevallen kan de Staat de vergoeding voorschieten indien de dader niet in staat is om te betalen of indien het onmogelijk is om de vergoeding te verkrijgen binnen een redelijke termijn en indien de schade de levensstandaard en de levenskwaliteit van het slachtoffer in aanzienlijke mate heeft verstoord.

De claim voor een compensatie kan worden ingediend tot één jaar na de datum van het misdrijf of, in geval van een strafrechtelijke procedure, tot één jaar na het definitieve vonnis in de procedure. Slachtoffers die minderjarig waren op het tijdstip van het misdrijf kunnen een claim indienen tot één jaar na het bereiken van de meerderjarigheid of na de ontvoogding.

De claim moet worden ingediend op het gepaste formulier dat verkrijgbaar is in de kantoren van de Commissie of in de APAV-kantoren voor slachtofferhulp. Op de website van de Commissie is ook een [klachtenformulier](#) beschikbaar.

De claim is vrijgesteld van de betalingen van alle kosten of onkosten door het slachtoffer en de documenten en attesten die vereist zijn voor de claim kunnen ook kosteloos worden verkregen.

Indien het misdrijf werd begaan op het grondgebied van een andere lidstaat van de Europese Unie, kan de claim voor compensatie door de desbetreffende staat worden ingediend bij de Commissie voor de Bescherming van Slachtoffers van Misdrijven indien de eisende partij een vaste ingezetene van Portugal is.

Laatste update: 22/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.